

FÖRSAMLINGS- INSTRUKTION

Nora bergslagsförsamling

Svenska kyrkan
NORA BERGSLAGSFÖRSAMLING

QTB B2 B3. Bth

1. Inledning

Nora bergslagsförsamling

Nora bergslagsförsamling är en församling inom Svenska kyrkan och ligger i Bergslagens kontrakt, Västerås stift, Västmanlands län och Örebro län. Nora bergslagsförsamling motsvaras geografiskt av Nora kommun.

Antalet kyrkotillhöriga i Nora kommun är 6 300, 59 % av antalet innevånare.

Antalet medarbetare i respektive yrkeskategori, församlingsverksamhet

- Kyrkoherde/kontraktsprost (1 st)
- Komminister (2 st)
- Diakon (1 st)
- Organist (1 st)
- Kantor (1 st)
- Personalansvarig, (1 st)
- Församlingspedagog (1 st)
- Församlingsassistent (1 st)
- Barn – och ungdomsledare (1 st),
- Administrativ assistent (3 st)
- Kyrkvaktmästare (1 st)
- Församlingshemsvärdinna (1 st)
- Lokalvårdare (1 st)
- Kamrer med arbetsledaransvar för Kyrkboden (1 st)
- Butiksbiträde Kyrkboden (4 st)
- Fastighetssamordnare för Bergslagens kontrakt (1 st)

Antalet medarbetare i respektive yrkeskategori, begravningsverksamhet

- Kyrkogårdsföreståndare (1 st)
- Kyrko- och kyrkogårdsvaktmästare (3 st)
- Kyrkogårdsarbetare (2 st)
- Kyrkogårdsarbetare/lokalvård (1 st)
- Kyrkogårdsarbetare, säsong (7 st)

dB BL AB BLM

2. Omvärldsbeskrivning med analys

Inledning

Nora bergslagsförsamling sammanfaller med Nora kommuns gränser. Nora kommun har c:a 10 700 innevånare. Av dessa är 59 % kyrkotillhöriga i Nora bergslagsförsamling. I Nora stad är innevånarantalet c:a 6 700 personer. Nora kommun har en vision om att innevånarantalet i kommunen ska öka till 13 000 personer till år 2030 men för att öka kommunens attraktionskraft behövs bland annat tillgång till fler bostäder i olika prisklasser. Att bo i småhus är kommunens mest populära boendeform.

Näringsliv och arbetsmarknad

Nora är en typisk småföretagarkommun med en dominans av enmans- och tvåmansföretag, c:a 1 000 st företag. Största arbetsgivare är Nora kommun. Kommunens största företag är Orica Sweden AB, som har kunder inom gruv- och anläggningsindustrin och erbjuder ett utbud av sprängämnen och tändmedel. Företaget verkar framgångsrikt inom ovanjords-, underjords- och stembrytningsverksamheter över hela världen.

Ett annat betydelsefullt företag i kommunen är Danfo AB som gör kundanpassade offentliga toaletter. Företaget startades 1969 i Nora, där huvudkontor och produktion fortfarande finns. Danfo AB är världsledande på offentliga toalettlösningar.

Noras geografiska läge möjliggör pendling för arbete och studier. Av de förvärvsarbetande pendlar 40 % ut från Nora och 20 % pendlar in till Nora. De som pendlar ut från Nora åker i första hand till Örebro, Karlskoga och Lindesberg. De som pendlar in kommer i huvudsak från Örebro, Lindesberg och Hällefors. Pendling till och från Örebro underlättas av en nyligen förbättrad väg, täta bussförbindelser och en förhoppning om en framtida länspendel per tåg. Pendlingen påverkar dock familjesituationen. Barnen får långa dagar på förskola, skola och fritidshem, vilket gör att de kan ha svårt att delta i församlingens verksamheter. Pendling och långa restider gör det svårt att engagera människor i församlingens vardagsverksamhet.

Nora – en attraktiv plats för boende och turister

Nora är en typisk småstad med närhet till affärer, skolor och offentlig service och upplevs av många som en trygg plats att bo på. Yngre pensionärer och barnfamiljer flyttar gärna till Nora. Befolkningen ökade 2017 med 82 personer. De äldre årskullarna är flest, den största årsgruppen är 60-75 åringar.

Nora är en av Sveriges bäst bevarade trästäder med en stadsplan från 1600-talet, en rutstad med många byggnader från 1800-talet. Husen används fortfarande för butiker, hantverk och bostäder. Staden och bygden runt omkring är starkt präglad av bergshanteringens historia och traditioner.

År 1993 fick Nora tillsammans med Pershyttan och Nora Bergslags Veteran-Jernväg Europa Nostras medalj. År 2002 fick Nora Europa Nostra diplom för infogandet av det nya församlingshemmet i den gamla trästadens arkitektur, samt för Gyttorps centrum. De centrala delarna av Gyttorp ritades av den kände arkitekten Ralph Erskine under fyrtio- och femtiotalet.

JB BK LB BPH

I Nora kommun är det nära till naturen och det finns goda möjligheter till friluftsliv. Nora kommun har ett mycket aktivt föreningsliv med ca. 160 föreningar. Händelser som äger rum under året är exempelvis Noradagarna, Larsmäss, Nora marknad, Ljusstråk och Nora julmarknad. Nora är också känd för sin glass, Göthlinska Gården, Stadra teater, Alntorps ö och Maria Langs deckare.

Ett mångsidigt friluftsliv och kultur- och föreningsliv gör att såväl kommuninnevånare som turister har tillgång till ett varierat utbud året om. Många fritidsboende vistas inte i kommunen bara under sommarhalvåret utan även under andra delar av året.

Turisterna hittar in i församlingens kyrkor, till våra gudstjänster och andra aktiviteter. Församlingen är en del av Noras utbud och en del av småstadsmiljön. Det märks bland annat på vår egen affär, Kyrkboden. Här kan man handla rättvisemärkta produkter, lokalt hantverk och second handvaror. Här går det även bra att sitta ner en stund och samtala. Kyrkboden är en kombination av affär och mötesplats för Noraborna och turisterna.

Den sociala situationen

Inom kommunen och församlingen finns områden att utveckla. Behovet av närhet till andra människor finns i alla åldrar. Många upplever ensamhet, i synnerhet de äldre. Det behövs fler mötesplatser för att skapa förutsättningar för samvaro. Även uppsökande verksamhet behövs för att möta socialt utsatta människor i alla åldrar. Mer ideella krafter behövs i församlingens verksamhet. Önskemål finns om ett ökat samarbete mellan församlingen och organisationer som Hela Människan, Röda Korset, Väntjänsten och Gränden.

Många ungdomar har behov av fler nära vuxenkontakter i sitt liv. I mötet mellan ungdomar och vuxna är det också viktigt med en ökad samverkan mellan församlingen, skolan och fritidsgårdens verksamheter. Bland ungdomar i Nora är droger oroande lättåtkomliga. Psykisk ohälsa bland flickor ökar.

Flera organisationer i kommunen driver språkcaféer för att skapa mötesplatser för nysvenskar, församlingen är en av dessa. Prognosen i Nora för asylsökande och anhöriginvandring är 300 personer per år från och med 2019.

3. Församlingens pastorala program

Inledningsord

Församlingens grundläggande uppgift är att i ord och handling vittna om Jesus Kristus och hjälpa människor till tro och att växa i tro. Att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission är olika aspekter av församlingens uppdrag och går in i varandra.

Gudstjänst

Vi firar gudstjänster i alla våra kyrkobyggnader och församlingshem. Vi följer Domkapitlets föreskrifter och firar huvudgudstjänst med nattvard minst 24 ggr/kyrkoår. Under sommaren

QB BL EG JHK

har vi friluftsgudstjänster på olika platser i församlingen. Mässa firas regelbundet på kommunens vårdinrättningar, där de olika samfundet turas om att ha andakter. Sinnesrogudstjänster firas 1 gång i månaden under terminerna. Vi firar också lekmanaledda gudstjänster och gudstjänster i samarbete med t ex syföreningarna.

Ekumeniska gudstjänster firas regelbundet och vi fortsätter vårt samarbete med övriga samfund i kommunen, d v s Nora Missionsförsamling som är ansluten till Ekumeniakyrkan, Nyhyttans Adventkyrka och Bergslagskyrkan (sammanläggning av Pingst- och Baptistförsamlingen). Bergslagskyrkan är ansluten till såväl Pingstförsamlingen FFS (Fria Församlingar i Samverkan) som EFK (Evangeliska Frikyrkan).

Någon gång om året kan vi förlägga en huvudgudstjänst till någon annan kyrka i kommunen eller i kontraktet.

Gudstjänsten är för oss ett tecken på Guds rike. Här är vi tillsammans. Här möts vi inför Gud. Vi får lyssna till Guds ord och lovsjunga Gud. Vi vill att våra gudstjänster ska ge möjlighet att växa i tro, bidra till människors möte med Gud, sig själva och sina medmänniskor. Vår ambition är att varje gudstjänst ska vara ett tillfälle till gemenskap och andakt, där människor blir sedda och berörda. Med tradition och förnyelse, mångfald och delaktighet är gudstjänsten församlingens hjärta. Här utrustas människan för ett liv i tro.

Dop, konfirmation, vigslar och begravningar är viktiga kyrkliga handlingar (gudstjänster). De är vår naturliga kontaktyta med församlingsborna vid viktiga händelser i livet, vid glädje och sorg. Det är ett stort förtroende att som kyrka bjudas in att dela människors liv i dessa sammanhang. Ett förtroende vi ska vara rädda om. Som kyrka finns vi till för människans och världens skull, inte för vår egen skull. Vi är Guds redskap i världen och vi ska lägga lika mycket omsorg och kvalitet vid de kyrkliga handlingarna som vid andra gudstjänster.

Vi firar många fina gudstjänster tillsammans, men vi skulle vilja vara fler vid våra vardags- och söndagsgudstjänster. Vi vill arbeta med gudstjänstutveckling för att bli relevanta för fler församlingsbor.

Undervisning

Att vara kristen är att leva i sitt dop. Det innebär att all vår undervisning utgår från vårt dopansvar. Konfirmationen är en bekräftelse av dopet och därför är konfirmandverksamheten av stor betydelse.

Församlingens uppgift är att hjälpa människor i alla åldrar att växa och mogna i tro. Därför vill vi erbjuda mötesplatser, där människan får möjlighet att uppleva och fördjupa tron och utrustas till tjänst i församlingen och för medmänniskan. Vi betonar särskilt arbetet bland barn och ungdomar och att vår dopundervisning ska leda till att allt fler konfirmeras. Ungdomar ska känna sig engagerade i den kristna gemenskapen och verksamheten även efter konfirmationen.

Församlingens undervisning bland familjer, barn och ungdomar ger möjlighet att delta i vår verksamhet från födseln och genom hela livet till ett växande i tro och liv.

JB BL EG JKH

Kunskapen om den evangelisk-lutherska läran har minskat. Därför är det vår uppgift att erbjuda våra församlingsbor undervisning i grundläggande kristen tro.

Våra mötesplatser är våra kyrkliga miljöer som kyrkor och församlingshem. Vi har Kyrkboden samt mötesplatser i samhället som skolor, vårdinrättningar och platser i naturen.

Vi har gruppverksamhet för alla åldrar som t ex sångstunder, körer, studiecirklar, caféverksamhet och filmer med samtal.

Gruppverksamheten är både lärande och diakonal. En plats för kulturutövning och gemenskap. Den stärker människans tro och självkänsla.

Diakoni

Diakonin omsätter evangeliet i handling. Det betyder att diakonin ska vara tillgänglig för alla oberoende av samhällsställning, tro och kultur. Den ska bereda möjligheter till möten, samtal och självvård. I diakonin ingår att arbeta med utåtriktad verksamhet och i samverkan med samhällets övriga aktörer föra de utsattas och förtrycktas talan i samhället samt skapa tillgänglighet för enskilda fördjupande samtal.

Våra mötesplatser och studiecirklar är ofta diakonala. Soppluncherna är ett exempel på en verksamhet för gemenskap, som bryter en del människors ensamhet och som för andra ger möjlighet till ett andrum i en stressad vardag. Den sociala funktionen är viktig.

Vi vill utveckla diakonin i församlingen och då behövs mer ideellt arbete. Vi värdesätter ideella medarbetare högt och är beroende av dem för att våra verksamheter ska fungera. Vi vill uppmuntra fler att engagera sig så att vi kan utveckla verksamheten. Vi ser diakonin som ett utvecklingsområde.

I diakonin ingår också Kyrkboden. Vi ser Kyrkboden som ett uttryck för vår diakonala ambition i församlingen. Kyrkboden är en social mötesplats. Den ger möjlighet till arbete, praktik och arbetsträning. I affärens säljer vi fairtradevaror, lokalt hantverk och second handvaror. Vi har i år (2018) bytt till en större lokal. Vi har nu även second handkläder för vuxna, bra förråd, kontor och yta för hantverkstillverkning. Större yta ger också bättre möjlighet att ta emot fler praktikanter och personer som behöver arbetsträning.

Kyrkboden är ett utvecklingsområde inom diakonin.

Mission

Det lokala engagemanget för missionsfrågor och internationella frågor finns i barn- och ungdomsverksamheten, främst Svenska Kyrkans Unga, syföreningarna och den internationella gruppen. Aktiviteter för jul- och fasteinsamlingarna samt Världens barn sker i samarbete med andra aktörer i samhället. Kyrkorådet gör en årlig insats för Svenska Kyrkan i Utlandet vid marknadscaféet under Nora marknad.

Fairtrade handel finns i första hand i Kyrkboden.

2018 BL AB-John

Vårt internationella missionsansvar kanaliseras genom Svenska Kyrkans Internationella arbete och Svenska Kyrkan i Utlandet.

Vi har även genom Västerås Stift en vänförsamling i Kemble, Gloucester i England, som vi gärna vill fördjupa vårt samarbete med.

Vi vill utveckla vår kommunikation och marknadsföring.

Vi träffar många människor i samband med kyrkliga handlingar, vilket är bra, men vi vill nå ut mer. Våra mötesplatser är rekryterande miljöer, vi vill att fler ska hitta till oss. Vår ambition är att våra kyrkliga miljöer ska vara lättillgängliga, välkomnande och inbjuda till såväl enskild andakt som gudstjänst och gemenskap.

Vårt kyrkblad når alla hushåll i församlingen. Vi vill utveckla det och andra kommunikations-sätt.

Verksamhet på andra språk

I kontraktet firas regelbundet gudstjänster på finska genom den finska kontraktsadjunktens försorg. Dop, vigsel och begravningsgudstjänst på finska är möjligt att få. I församlingen finns en finstalande grupp som träffas regelbundet för gemenskap, studier och andakt. Genom en kontraktsadjunkt finns också möjlighet till kyrkliga handlingar på tyska. Annandag Jul firas mässa på tyska i Nora kyrka.

Genom stiftet har hörselskadade en möjlighet att få tillgång till gudstjänster och kyrkliga handlingar på teckenspråk. Vi kan dessutom förmedla kontakt med Dövkyrkan i Örebro.

I Örebro finns även andra kristna samfund dit invandrare av olika kyrkotillhörighet kan söka sig.

Barnets perspektiv

Utifrån vårt dopansvar och julevangeliet sätter vi barnen främst. Gud kommer till oss som ett barn, blir människa, en av oss i barnet. Så väljer Gud att bli tydlig för oss. Det betyder att man är lika mycket människa fast man är liten, lika värdefull och unik som vuxna. Vi vuxna har ett särskilt ansvar för barnen att värna, vårda och följa dem. Utifrån vår kristna tro, vårt dopansvar och i samklang med FN:s barnkonvention vill vi särskilt lyfta fram barn och unga i vår församling.

Barnen i gudstjänsten – med hjälp av olika uttrycksformer som berättande, drama, bild, sång och LEKSACER-skåpet vill vi visa barnen på evangeliet och hjälpa dem att uppleva och växa i tro.

Barnen och undervisningen – barnen erbjuds att delta i gruppverksamheter för olika åldrar. Skolorna erbjuds skattvandring, jul- och påskvandring i årskurs ett, tre och fem. Vi erbjuder även Bibeläventyret i årskurs fyra och fem i ett ekumeniskt samarbete i kommunen. Kyrkopedagogisk vandring kan erbjudas barn och ungdomar i alla årskurser.

Barnen och diakonin – i gudstjänst och undervisning uppmanas vi alla till medmänsklighet, att se vår nästa, det gäller små som stora.

JB BK *Ed. Blk*

Barnen och missionen – med hjälp av material för fasteinsamling och julinsamling får barnen kunskap om barn i andra länder och hur vi kan hjälpa och möta dem på ett solidariskt sätt.

En barnkonsekvensanalys (BKA) görs inför varje beslut i kyrkorådet och kyrkofullmäktige

Kyrkomiljön

Kyrkobyggnaderna är en viktig del av vårt kulturarv. Vi har tre kyrkor i församlingen, Järnboås, Nora och Viker samt ett kapell i Grecksåsar. Vi är måna om att ta hand om våra kyrkor, församlingshem och övriga fastigheter på ett bra sätt. I Bergslagens kontrakt har vi en fastighetssamordnare anställd för att planera och samordna skötsel, underhåll och nybyggnationer i kontraktet.

Kyrkomiljöns betydelse går inte att överskatta. Att gå in i en kyrka, kunna tända ljus, ha en enskild andakt, uppskattas av många. Särskilt sommartid har vi mycket besök i kyrkorna.

Kyrkorna inbjuder till andakt och ger en känsla av helighet. Kyrkorna väcker också minnen av gudstjänster som människor har varit på t ex dop, vigslar, begravningar, gudstjänster vid de stora högtiderna. Kyrkorummet står för tradition och trygghet, en stabilitet i människors liv. Kyrkorna och församlingshemmen erbjuder platser för gemenskap. Vi har fina och ändamålsenliga lokaler för mötesplatser i församlingen.

Tillgänglighet

Alla kyrkor, kapell och församlingshem är handikappanpassade förutom kapellet på Norra kyrkogården, men det finns gott om alternativa gudstjänstplatser för begravningsgudstjänster. Alla våra kyrkor är öppna vardagar dagtid för besök samt på helger vid gudstjänster. Nora Kyrka har öppet dagtid även på helger, Järnboås kyrka har öppet dagtid under sommaren.

Vårt miljöarbete.

Vi har gjort en rad insatser för miljön. I våra fastigheter och kyrkobyggnader liksom inom alla verksamheter har vi ett fortsatt starkt miljötänkande.

Vi har begravningsverksamhet på Järnboås kyrkogård, Karlslunds kyrkogård, Norra kyrkogården, Rockesholms kyrkogård, Södra kyrkogården och Vikers kyrkogård. Kyrkogårdarna är viktiga offentliga rum dit många människor söker sig för stillhet och eftertanke. Kyrkogårdsbesökarna ska mötas med respekt och omtanke. Det är viktigt för oss att kyrkogårdarna sköts med hänsyn och omsorg.

AB BL EG BHK

Utvecklingsområden

Detta vill vi fokusera på under mandatperioden

1. Gudstjänstutveckling

Vi vill

- öka delaktigheten i gudstjänsten, bl a med lekmanamedverkan
- utveckla olika gudstjänstformer som möter människor där de är
- använda olika platser i kyrkorummet och andra platser för gudstjänst
- fördjupa gudstjänsten genom delaktighet, gemenskap och kontinuitet
- göra gudstjänsterna välkomnande, enklare och innerligare.

2. Diakoni

Vi vill

- bryta människors ensamhet genom flera mötesplatser
- samverka med andra aktörer i samhället
- utveckla ideellas medverkan i församlingsverksamheten

- utveckla Kyrkbodens verksamhet genom att;
  - erbjuda fler arbetslösa arbetsträning
  - utveckla Kyrkboden som mötesplats
  - utveckla Kyrkboden som affär med förbättrad försäljning av fairtrade, lokalt hantverk och second handvaror
  - öka samarbetet med Sankt Mary i Lindesberg, som är Linde Bergslags församlings motsvarighet till Kyrkboden

3. Mission

Marknadsföring/kommunikation genom flera kanaler

Vi vill

- utveckla församlingsbladet och andra kanaler för att nå fler med vårt utbud
- öka "Vi-känslan", att tala gott om församlingen och församlingens värdegrund

Nora, 2019 -01-24

.....

Leif Broms
Kyrkofullmäktiges ordförande

.....

Britta Landin
Kyrkoherde

Godkänd av kyrkofullmäktige § 5, 2019-01-24 Utfärdad av Domkapitlet .....

